

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

อัตราค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือ หมายถึง อัตราค่าจ้างที่คณะกรรมการค่าจ้างกำหนดขึ้นในแต่ละสาขาอาชีพตามมาตรฐานฝีมือ ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑

สำนักงานแรงงานจังหวัดปัตตานี ได้สำรวจเพื่อติดตามผลการประกาศใช้บังคับอัตราค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือ โดยแยกเป็น ๒ ส่วน คือ ส่วนที่ ๑ สำหรับนายจ้าง และส่วนที่ ๒ สำหรับลูกจ้าง สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

ส่วนของนายจ้างตอบแบบสอบถาม จำนวน 10 ตัวอย่าง จากจำนวน 5 ประเภทกิจการ และเมื่อนำมาจำแนกตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า เป็นเจ้าของกิจการประเภทยานยนต์และชิ้นส่วนและประเภไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ มีเท่ากัน คิดเป็น ร้อยละ 42.85

ลูกจ้างและผู้ผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือ จำแนกตามขนาดสถานประกอบการ จำนวนลูกจ้างทั้งหมด 564 คน (หญิง 237 คน ชาย 327 คน) ลูกจ้างจำนวน 270 คน หรือร้อยละ 47.90 อยู่ในสถานประกอบการขนาด 200- 299 คน และมีลูกจ้างผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือ จำนวน 31 คน ของจำนวนลูกจ้างทั้งหมด

หลักเกณฑ์ที่ใช้ในการกำหนดอัตราค่าจ้างให้แก่พนักงาน สถานประกอบการหลายแห่งใช้หลักเกณฑ์หลากหลายในการกำหนด บางแห่งใช้หลักเกณฑ์ 1- 2 ข้อ บางแห่งใช้หลักเกณฑ์ 3-5 ข้อ ส่วนใหญ่ใช้หลักเกณฑ์ทักษะฝีมือในการทำงานมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.60

การรับทราบประกาศอัตราค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือใน 22 สาขาอาชีพ นายจ้าง ร้อยละ 60.00 ทราบ และไม่ทราบ ร้อยละ 40.00

การปรับค่าจ้างตามอัตราค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือให้กับลูกจ้างที่ผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ นายจ้างร้อยละ 80.00 ปรับค่าจ้างตามอัตราค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือ เพราะเห็นว่าลูกจ้างมีฝีมือและประสิทธิภาพในการทำงาน และเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายกำหนด แต่นายจ้างบางรายปรับค่าจ้างไม่เท่ากับอัตราที่กำหนดเหตุผลเพราะต้องดูจากฝีมือและทักษะในการทำงานของลูกจ้าง ว่าดีแค่ไหนและมองถึงสภาพคล่องและความสามารถในการจ้างงานของสถานประกอบการ

การใช้อัตราค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือเป็นเกณฑ์ในการจ่ายค่าจ้างให้แก่ลูกจ้างกึ่งฝีมือ/มีฝีมืออื่นๆ ทั่วไป สถานประกอบการ ร้อยละ 40.00 ใช้อัตราค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือ 22 สาขาอาชีพเป็นเกณฑ์อ้างอิงในการจ่ายค่าจ้างให้กับลูกจ้างกึ่งฝีมือ/มีฝีมือในสาขาอาชีพเดียวกันที่ไม่ได้ผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ

ความเหมาะสมของอัตราค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือ 22 สาขาอาชีพกับทักษะฝีมือ ความรู้ความสามารถ ตามมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติแต่ละสาขาอาชีพ สถานประกอบการร้อยละ 60.00 เห็นว่ามีความเหมาะสมกับทักษะ เพราะถือว่าปรับตามฝีมือแรงงานและความสามารถของลูกจ้าง

คำตอบแทนอื่นที่สถานประกอบการจัดให้ลูกจ้างนอกจากค่าจ้าง สถานประกอบการร้อยละ 80.00 มีคำตอบแทนอื่นให้ลูกจ้างและ พบว่า ให้คำตอบแทนประเภทค่าล่วงเวลาซึ่งเท่ากับค่าเบี้ยขยัน ร้อยละ 44.50

สวัสดิการอื่นๆ ที่สถานประกอบกิจการจัดให้นอกเหนือจากค่าจ้างและค่าตอบแทนอื่น ให้แก่ลูกจ้าง ร้อยละ 80.00 ได้จัดสวัสดิการอื่นๆ ให้แก่ลูกจ้าง

สำหรับสวัสดิการที่สถานประกอบกิจการจัดให้แก่ลูกจ้างนอกเหนือจากค่าจ้างและค่าตอบแทน สถานประกอบกิจการบางแห่งจัดสวัสดิการให้ลูกจ้างหลายประเภทควบคู่กันไป เช่น ค่าพาหนะ ค่าอาหารกลางวัน ชุดทำงาน ฯลฯ ส่วนมากเป็นชุดทำงาน ร้อยละ 29.40

ส่วนของลูกจ้างกลุ่มตัวอย่างที่สำรวจเป็นลูกจ้างที่ผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ จำนวน 31 ตัวอย่าง เมื่อนำมาจำแนกตามขนาดสถานประกอบกิจการ ผู้ตอบแบบสอบถาม ร้อยละ 58.10 อยู่ในขนาดสถานประกอบกิจการ 1-19 คน

เมื่อพิจารณาตามเพศและอายุของลูกจ้างที่ตอบแบบสอบถาม เป็นเพศชาย ร้อยละ 100 อายุตั้งแต่ 19-49 ปี และเมื่อนำมาจำแนกช่วงอายุของลูกจ้าง เป็นช่วงอายุตั้งแต่ 25-29 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 32.30

สำหรับวุฒิการศึกษาของลูกจ้างที่ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับการศึกษาตั้งแต่ระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า จนถึงระดับปริญญาตรี ลูกจ้างผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากร้อยละ 35.50 อยู่ในระดับ ปวส.

ตำแหน่งงานและหน้าที่ความรับผิดชอบของลูกจ้างในงานที่ปฏิบัติในปัจจุบัน ผู้ตอบแบบสอบถามทำงานในตำแหน่งช่างเครื่องใช้ไฟฟ้า ซึ่งมีหน้าที่ซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า โทรศัพท์ ร้อยละ 22.60 มากที่สุดเท่ากับตำแหน่งช่างสีรถยนต์ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ไปพ่นสีรถยนต์

ประสบการณ์ทำงานในสถานประกอบการกิจการของลูกจ้างที่ตอบแบบสอบถาม เมื่อนำมาจำแนกตามอายุงาน อายุงานตั้งแต่ 1 – 3 ปี และ 10 ปีขึ้นไป มากที่สุดคือ ร้อยละ 32.25

ค่าจ้างที่ลูกจ้างได้รับในปัจจุบัน สามารถนำมาจำแนกได้ 3 ประเภท คือ ประเภทลูกจ้างรายวัน ประเภทลูกจ้างรายเดือน และประเภทลูกจ้างรายเหมา เมื่อนำค่าจ้างมาแยกตามประเภทของลูกจ้าง พบว่า ประเภทลูกจ้างรายวันได้รับค่าจ้างตั้งแต่ 180 – 470 บาทต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 22.45

การใช้ประโยชน์จากการที่ลูกจ้างผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติตามตำแหน่งหรือลักษณะงานที่ลูกจ้างรับผิดชอบ พบว่าลูกจ้างใช้ประโยชน์จากการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ ร้อยละ 96.80 และร้อยละ 3.20 ไม่ใช้ประโยชน์

การรับทราบว่าจะทรงแรงงาน ได้ออกประกาศอัตราค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือ 22 สาขาอาชีพ และการปรับค่าจ้างเพื่อที่จะคุ้มครองลูกจ้างที่ผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติในแต่ละสาขาอาชีพ และแต่ละระดับให้ได้รับค่าจ้างที่เหมาะสมและเป็นธรรม พบว่าลูกจ้างทราบประกาศอัตราค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือ ร้อยละ 71.00 และไม่ทราบร้อยละ 29.00

การปรับค่าจ้าง เมื่ออัตราค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือ 22 สาขาอาชีพ มีผลใช้บังคับ มีลูกจ้างไม่ได้รับการปรับค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือในสาขาอาชีพ และระดับที่ลูกจ้างผ่านการทดสอบ ร้อยละ 45.20 โดยลูกจ้างบางรายได้ระบุเหตุผลที่ไม่ได้รับการปรับเพราะ มีรายได้เกินวันละ 300.- บาท ค่าตอบแทนที่ได้รับอยู่ในระดับสูงและเหมาะสมอยู่แล้ว

ค่าตอบแทนอื่นที่ลูกจ้างได้รับจากนายจ้างนอกเหนือจากค่าจ้างประจำ ลูกจ้างไม่ได้รับค่าตอบแทนอื่น ร้อยละ 51.60 ได้รับค่าตอบแทนอื่น ร้อยละ 45.2 สำหรับค่าตอบแทนอื่น ที่ลูกจ้างได้รับ พบว่า ลูกจ้างได้รับค่าตอบแทนประเภทค่าครองชีพมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.00

ส่วนสวัสดิการอื่นที่ลูกจ้างได้รับนอกเหนือจากค่าจ้างและค่าตอบแทนอื่นแล้ว ได้รับสวัสดิการ ร้อยละ 64.50 และไม่ได้รับร้อยละ 35.50 สำหรับประเภทสวัสดิการที่ลูกจ้างได้รับจากนายจ้าง ลูกจ้าง บางรายได้รับสวัสดิการหลายประเภทพร้อมกัน เช่น ค่าพาหนะ ค่าอาหารกลางวัน ชุดทำงาน ฯลฯ และเมื่อนำประเภทสวัสดิการมากำแนกส่วนมากเป็นชุดทำงาน ร้อยละ 42.50

เมื่อพิจารณาถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับค่าจ้างที่ลูกจ้างได้รับอยู่ในปัจจุบันว่ามีความเหมาะสม กับตำแหน่ง ลักษณะการทำงาน ทักษะฝีมือ ความรู้ ความสามารถของลูกจ้างว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ พบว่า ลูกจ้างเห็นว่ามีค่าจ้างที่เหมาะสมกับค่าจ้างที่ได้รับอยู่ร้อยละ 72.20

ปัญหาอุปสรรค

เป้าหมายกลุ่มตัวอย่างที่สำรวจมีน้อยเกินไปสาเหตุเนื่องจากมีข้อจำกัดบางประการ เช่น เป็นสถานประกอบการที่ขอรับเครื่องหมายมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ ซึ่งจังหวัดปัตตานีมีกลุ่มตัวอย่างที่สำรวจ เพียงร้อยละ 0.43 ของสถานประกอบการทั้งหมดในจังหวัด ส่วนกลุ่มตัวอย่างของลูกจ้างเป็นลูกจ้างที่ผ่านการ ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ มีกลุ่มตัวอย่างเพียง ร้อยละ 0.18 ของลูกจ้างในสถานประกอบการใน จังหวัดทั้งหมด ส่วนลูกจ้างบางส่วนที่ได้ผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือ ปัจจุบันไม่ได้ทำงานอยู่กับสถานประกอบ กิจการเดิม บางรายออกไปเพื่อประกอบอาชีพส่วนตัว ย้ายที่ทำงานใหม่ที่มีค่าตอบแทนสูง